

Östra Sörmlands Gruvförening

Skottvång, Åkers Bergslag

Verksamhetsberättelse för Östra Sörmlands Gruvförening 2013

Medlemmar:

Föreningen hade i december 2013 sammanlagt 98 betalande medlemmar.

Styrelsen:

Styrelsen har under året bestått av Ulf Sandström (ordf), Björn Thelander (kassör), Malin Kvarnström (sekr), Hanserik Folkesson (vice ordf), Maria Bystedt, Laila Andersson och Carl Oscarsson. Suppleanter under året har varit Maj Wahlberg, Kristina Wallerström och Lars-Uno Sjöberg.

Styrelsen hade under året 11 protokollförda möten. Mellan dessa möten hade ordförande, sekreteraren och kassören kontakt för att klara av löpande frågor och förbereda styrelsemöten. Styrelsens arbete har präglats av en god stämning och försök att delegera arbetet på alla styrelsemedlemmar och på de grupper som bildats runt de projekt som föreningen driver – kolmilan, gruvmuseet och smedjebygget.

Föreningen har under året representerats i möten med Nätverket Åkers Bergslag och på Södermanlands hembygdsförbunds årsmöte.

Föreningens arbete:

- *Gruvmuseet:* Museigruppen har under året varit verksamma med att uppdatera museet på olika vis. Bland annat har museets beskrivningar översatts till engelska och den gamla mineralutställningen har återbördats från Gästre norr om Enköping och har arrangerats på plats i en monter. Det har även anordnats en ny vandringsutställning kring Sörmlandsledens 40 års jubileum.

Antalet betalande besökare till museet var närmare 2 200 under 2013 inklusive gruvans dag då det var fritt inträde, att jämföra med öppningsåret 2012, då vi hade ca 1 500 besökare. Föreningens medlemmar har alltid haft fritt inträde mot uppvisande av medlemskort. Under året har vi haft betydligt fler gruppsällskap, så intäkterna har inte ökat i samma omfattning. Det är väl ingen överdrift att påstå att antalet besökare varit över förväntan. Det som gläder mer är att fler kunnat ställa upp och guida under året, då vi bl a inte har kunnat ha någon praktikant som hjälpt till. Sammanlagt har ett tiotal medlemmar varit med på olika sätt i arbetet med museet, och museigruppen hade två möten under året för att planera arbetet.

- *Kolmilan och kolarveckan:* Inresningen till årets kolmila startade den 28:e april, och sedan följde ett intensivt arbete under helgerna fram till tändningen 13 juli. Kolmilan tändes av Peter Gyllengahm, delägare av Sandåsa Timber AB, som döpte milan efter sin dotter Louise. Tändningen samlade som vanligt mycket folk, mellan 3-400 besökare, som också fick njuta av en mindre hantverksmarknad och dragspelsmusik av Skogsundarna.

Det var mycket besök under hela kolarveckan, och vaktscemat fungerade med tre ansvariga som turades om att finnas på plats hela tiden och andra som tog enstaka skift. Milan kolade ut på rekordtid, 4 dygn och 3 timmar, tack vare att virket fått torka ett helt år längre än vanligt. Detta gav ett resultat av drygt 23 kubikmeter paketerad kol. En hel del av denna kol såldes redan under sommaren och Gruvans Dag. Ansvariga för kolmilan var under 2013 Ulf Sandström och Lars-Uno Sjöberg. Kolveden till 2014 års mila finns redan att beskåda i gruvhagen redo att resas in.

- *Gruvans dag*: Vid årets upplaga av Gruvans dag så kunde vi räkna in 42 stycken hantverkare. Under dagen fanns de traditionella aktiviteterna där – vedugnsbak i Lövstugan, tjärdalen i Gruvhagen, lotteri och dragspelsmusik. Att det var fri entré till Gruvmuseet under dagen gjorde att många även passade på att titta in där. Kerstin och Bengt Landin bidrog också med guidning på området vid två tillfällen. Vädret var växlande fint och regnigt, och besökarna kunde räknas in till uppåt 600 stycken. Föreningen drog som vanligt in ett bra överskott både på lotterierna (med vinster från hantverkarna) och på försäljningen av kaffe och smörgås i bybastun. Ansvariga för Gruvans Dag var Laila Andersson och Maj Wahlberg.

- *Turistvärdskapet* har under året samkörts med värdskap i museet. Under tiden 21 juni – 18 augusti fanns folk sex dagar i veckan som tog emot besökare i museet och på området. Plus alla som var där under kolarveckan och tog emot besökare. Ansvarig för turistvärdarna har varit Göran Benedicks.

- *Uthyrningen* av Skumbo har minskat något, kanske på grund av konkurrensen av de intilliggande verksamheterna som erbjuder bed-and-breakfast. Under 2013 noterades 162 gästnätter, jämfört med 179 året innan. Under 2013 noterades även 12 tillfällen för bastubad. Ansvarig för uthyrningen har under 2013 varit Thelma Benedicks (bokning tel 070-535 18 51).

- *Kulturbyn och Gruvhagen* har förbättrats under året. Kolarrasten och förrådet med kolryssen har rödmålats och kolarkojan har tjärats. En hel del sly har röjts på området under året och så har vi rivit ett gammalt staket i skogskanten. Vid kolryssen har det även byggts till ytterligare ett förråd. Den första kolarkojan (från 1988) har fått nytt gräs på taket och dörren har lagats. Den löpande städningen av toaletterna har liksom tidigare år lagts ut på en städfirma (Sundstäd i Mariefred).

Föreningen äger byggnaderna, men de är Åkers kronopark som äger marken. Föreningen disponerar marken kostnadsfritt.

- *Smedjan* – bygget har fortsatt under året. Huset är färdigtimrat och under hösten har även taket fått både isolering och takpapp. Sammanlagt har det varit ett femtontal personer med vid arbetet.

Bygget finansieras bl a genom att man ”säljer stockar”, genom att köpa en stock kan man bidra till bygget och får dessutom sitt namn ingraverat i stocken. Hittills har smedjegruppen fått in ca 66 000 kr på detta.

Bygget ligger nu nere för vintern och kommer att återupptas till våren. Ansvarig för smedjegruppen är Ulf Eckhardt, och för timringen ansvarar Göran Johansson och Lars Uno Sjöberg.

- Föreningen har också deltagit i olika *arrangemang*. Den 18 maj deltog ÖSG i ”Öppet hus i Åkers bergslag”, och föreningen finns också med i texter och annons i den broschyr som nätverket Åkers bergslag gav ut under 2013. Broschyren trycks i 11 000 ex och sprids brett på turistbyråer och andra vägar. ÖSG deltog också på Taxinge trädgårdsmässa där det såldes kol och delades ut broschyrer.

- *Guldvaskning* – En söndag i oktober tog Göran Johansson med sig en grupp entusiastiska medlemmar ut i skogen, till ett hemligt ställe, för att vaska guld. Resultatet blev ”hemligstämplat” – så vi utgår från att de behöver leta vidare för att finna guldådern.

• *Medlemsinformation* – i början av november gick ut information i brev till alla medlemmar. Dessutom har det vid ett antal tillfällen skickats ut gruppmail när det är jobb i Gruvhagen på gång. På hemsidan (www.osgf.se) finns aktuell info om vad som händer och sker i föreningen.

Det blev inget abonnerat julbord för föreningen under 2013. Styrelsen beslutade att föreningen skulle subventionera de som ville gå med 50 kr, och resurserna ska istället satsas på någon aktivitet för medlemmar under våren 2014.

Styrelsen vill härmed framföra sitt tack till alla medlemmar som bidragit till aktiviteterna under 2013, och hoppas att 2014 ska fortsätta i samma positiva anda. Det gäller både de traditionella aktiviteter som kolarveckan och Gruvans dag, och de nya aktiviteterna som Gruvmuseet och smedjan som kommer att färdigställas under 2014.

Ulf Sandström

Malin Kvarnström

Björn Thelander

Hans Erik Folkesson

Laila Andersson

Maria Bystedt

Carl Oscarsson

Maj Wahlberg

Kristina Wallerström

Lars Uno Sjöberg